

KTL_8759-1001 KASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT 25 op

Opetussuunnitelma lv. 2020–2022 / Avoin yliopisto-opetus

Osaamistavoitteet

Kasvatustieteen perusopintojen päämääränä on sellaisen tieteellisen ajattelutavan ja käsitteellisen välineistön kehittäminen, joka auttaa kasvun sekä kasvatus-, koulutus- ja opetuskäytännön kriittistä ymmärtämistä.

Sisältö

Perusopintoihin sisältyvät seuraavat opintojaksot:

Johdatus kasvatustieteisiin 4 op / Johdatus kasvatustieteeseen 4 op

Kasvatustieteiden ja koulutussosiologia 4 op

Kehitys- ja kasvatustieteiden psykologia 4 op

Johdanto oppimiseen, opetukseen ja arviointiin 6 op

Oppimisen muuntuvat ympäristöt 7 op

Lisätiedot

Opiskelijat suorittavat perusopinnot seuraavan opetussuunnitelman mukaan. Opinnot aloitetaan ja niitä jatketaan aina voimassa olevan opetussuunnitelman mukaan. Opinnot suositellaan aloitettavaksi suorittamalla Johdatus kasvatustieteisiin -opintojakso.

Opintokokonaisuuden arvosana (asteikko 1-5) muodostuu opintojaksojen painotetusta keskiarvosta. Perusopintojen opintokokonaisuus 25 op (arvosana) ei vanhene. Opiskelijan suorittamat perusopintojen opintojaksot vanhenevat, mikäli opiskelija on suorittanut perusopinnoista enimmän osan (vähintään 13 op) ennen vuonna 2012. Vanhentuneet opinnot päivitetään suorittamalla yksi perusopintojen vanhentunut opintojakso uudelleen. Kyseinen opintosuoritus tallennetaan opintorekisteriin mutta siitä ei saa opintopisteitä.

KTL_3073 Johdatus kasvatustieteisiin 4 op

Vastuhenkilö(t)

yliopistonlehtori Rauno Huttunen, erikoistutkija Juhani Tähtinen ja yliopisto-opettaja Lilja Aikio

Tavoitteet

Opiskelija tuntee kasvatustieteiden peruskäsitteistön, osa-alueet, historiallisen kehityksen pääpiirteet, keskeiset teoriasuuntaukset ja kysymyksenasettelut sekä on orientoitunut kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Lisäksi opiskelija on perehtynyt opiskeluun avoimessa yliopistossa ja osaa laatia henkilökohtaisen opintosuunnitelman.

Sisältö

- kasvatustieteiden historia ja yhteiskunnallinen merkitys Suomessa
- kasvatustieteiden peruskäsitteistö ja tutkimusotteet
- kasvatustieteiden osa-alueet sekä niiden asema tieteenä
- kasvatustieteen keskeisten kotimaisten ja ulkomaisten teoreetikoiden ajatukset ja kysymyksenasettelut
- opettajuus kasvatustieteellisen tutkimuksen näkökulmasta

Suoritustavat

Kirjallinen tentti / Moodletentti / Sähköinen tentti.

Toteutustavat

Luento-opetus 9 t, Pienryhmäopetus /Verkko-opetus 9 t

Oppimateriaalit

Tentittävä kirjallisuus:

Rinne, R., Kivirauma, J. & Lehtinen, E. 2015. Johdatus kasvatustieteisiin. (Uudistettu 8. painos). Jyväskylä: PS-kustannus.

Arviointiasteikko

0–5

Lisätiedot

Mikäli opiskelija on aikaisemmin suorittanut Johdatus kasvatustieteisiin –opintojakson aikuiskasvatustieteen tai erityispedagogiikan opinnoissa suorittaa hän opintojakson KTL_0089 Johdatus kasvatustieteeseen mukaisesti (ks. alla).

TAI KTL_0089 Johdatus kasvatustieteeseen

Vastuuhenkilö(t)

erikoistutkija Juhani Tähtinen

Osaamistavoitteet

Opiskelija on perehtynyt kasvatustieteiden sekä kasvatuksen, koulutuksen ja oppimisen tutkimuksen perusteisiin.

Sisältö

- kasvatustieteiden peruskäsitteistö sekä keskeiset teoreettiset ja metodologiset lähtökohdat
- kasvatuksen keskeiset filosofiset kysymykset
- kasvatustieteellisen tutkimuksen historiallisia kehityslinjoja ja osa-alueita
- kasvatusta ja sen tutkimusta osallisuuden ja hallinnan näkökulmasta

Suoritustavat

Essee

Oppimateriaalit

Essee kirjoitetaan kirjallisuuden pohjalta

1. Toom, A., Rautiainen, M. & Tähtinen, J. 2017. (toim.) Toiveet ja todellisuus. Kasvatus osallisuutta ja oppimista rakentamassa. Kasvatusalan tutkimuksia 75. Jyväskylä: Suomen Kasvatustieteellinen seura, sivut 9-165.
2. Raittila, R., Liinamaa, T. & Tuominiemi, L. 2017. Tulevaisuuteen suuntautuva varhaiskasvatustiede. Kasvatus & Aika 11 (3), 60–69.
3. Siljander, P. 2015. Systemaattinen johdatus kasvatustieteeseen. Tampere: Vastapaino.
4. Saari, A. 2008. Kasvatuspsykologian Arkhimedeeseen piste: soveltava tutkimus ja hallinta. Kasvatus & Aika 1 (1), 41–55.

Arviointiasteikko

0–5

Lisätiedot

Mikäli opiskelija on suorittanut KTL_3073 Johdatus kasvatustieteisiin aikuiskasvatustieteen tai erityispedagogiikan perusopinnoissa suorittaa hän KTL_0089 Johdatus kasvatustieteeseen-opintojakson.

KTL_3320 Kasvatus- ja koulutussosiologia 4 op

Vastuuhenkilö(t)

yliopistonlehtori Rauno Huttunen

Tavoitteet

Opiskelija

- kiinnostuu pohtimaan kasvatuksen ja koulutuksen kysymyksiä yhteiskunnallisina ja kulttuurisina ilmiöinä
- hallitsee sosiologian ja kasvatussosiologian peruskäsitteet
- tuntee pääpiirteissään kasvatussosiologian keskeiset teoreettiset lähestymistavat ja tutkimussuuntaukset
- osaa soveltaa näitä kasvatuksen ja koulutuksen yhteiskunnallisen luonteen hahmottamisessa

Sisältö

- sosiologia tieteenä ja ajattelutapana
- sosiologian ja kasvatussosiologian keskeiset käsitteet ja teoriasuuntaukset
- koulutuksen historiallinen muotoutuminen ja yhteiskunnalliset tehtävät
- kasvatuksen ja kasvun yhteiskunnalliset ja kulttuuriset ehdot ja mahdollisuudet
- kasvatusta, koulutusta ja sukupuoli
- koulutuksen käytännöt ja prosessit

Suoritustavat

Essee ja osallistuminen esseetyöskentelyyn. Opintoryhmä- tai verkkotyöskentelyssä opiskelijat opettelevat tieteellistä kirjoittamista ohjatusti prosessina: kirjoittavat 1. version esseestä, josta saavat palautetta opettajalta ja opiskelijatoverilta. Työskentely tapahtuu Moodlessa.

Toteutustavat

Luento-opetus 6 t, Verkko-opetus 5 t, Pienryhmäopetus/Verkko-opetus 9 t

Oppimateriaalit

Esseen pohjana käytettävä kirjallisuus:

Antikainen, A., Rinne, R. & Koski, L. 2013. Kasvatussosiologia. Helsinki: PS-kustannus. (luvut 1–9).

JA artikkeleita

Arviointiasteikko

0–5

KASA0008 Kehitys- ja kasvatopsykologia 4 op

Vastuhenkilö(t)

yliopistonlehtori Tiina Tuijula

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee havaitsemisen, oppimisen, ajattelun, tunne-elämän ja käyttäytymisen kehitys- ja kasvatopsykologiset peruskäsitteet ja lainalaisuudet
- ymmärtää vuorovaikutuksen merkityksen yksilön kehityksen ja oppimisen tukemisessa perheen, varhaiskasvatuksen, kouluopetuksen, opiskeluympäristöjen ja työelämän näkökulmasta

Sisältö

- lapsen, nuoren ja aikuisen kognitiivisen, emotionaalisen ja sosiaalisen kehityksen lainalaisuudet ja peruskäsitteet erilaisten teorioiden valossa
- keskeiset motivaatioteoriat ja peruskäsitteet oppimisen psykologiasta
- erilaisten oppimis- ja kasvu ympäristöjen vaikutusmekanismit
- kasvatusta ja kehityspsykologian keskeiset tutkimusmenetelmät esimerkinomaisesti sisältöteemoihin liittyneinä

Suoritustavat

Kirjallinen tentti / Moodletentti / Sähköinen tentti.

Opetuksen toteutustavat

Luento-opetus 6 t, Pienryhmäopetus/Verkko-opetus 9 t.

Oppimateriaalit

Tentittävä kirjallisuus:

1. Lehtinen, E., Vauras, M. & Lerkkanen, M.-K. 2016. Kasvatopsykologia. Jyväskylä: PS-kustannus.
2. Nurmi, J-E, Ahonen T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus.
3. Myöhemmin ilmoitettavat kaksi suomenkielistä tieteellistä artikkelia

Arviointiasteikko

0–5

KASA3169 Johdanto oppimiseen, opetukseen ja arviointiin 6 op

Vastuhenkilö(t)

yliopistonlehtori Tiina Tuijula

Tavoitteet

Opiskelija hallitsee oppimisen, opetuksen ja arvioinnin malleja sekä peruskäsitteitä ja osaa tarkastella oppimistaan niiden avulla.

Sisältö

- oppimisen, opetuksen ja arvioinnin keskeiset käsitteet
- kohti yhdessä ajattelemisen, työskentelemisen ja arvioimisen kulttuuria

Suoritustavat

Essee ja kaksi harjoitustyötä TAI Projektityö ja osallistuminen verkko-opetukseen. Opintojakso on mahdollista suorittaa kahdella tavalla A-vaihtoehto: Opiskelija tekee esseen yksilö- tai pienryhmätyönä, harjoitustehtävän, käy oppilaitosvierailulla ja raportoi siitä opinto/verkkoryhmässä. B-vaihtoehto: Opiskelija tekee projektityön yksilö- tai ryhmätyönä ja osallistuu verkko-opetukseen.

Opetuksen toteutustavat

Luento-opetus 6 t, Verkko-opetus 7 t, Pienryhmäopetus/Verkko-opetus 9 t.

Oppimateriaalit

Esseen tai projektityön pohjana käytettävä kirjallisuus,

1. Jyrhämä, R., Hellström, M., Uusikylä, K. & Kansanen, P. 2016. Opettajan didaktiikka. Jyväskylä: PS-kustannus.
2. Sahlberg, P. & Sharan S. (toim.) 2002. Yhteistoiminnallisen oppimisen käsikirja. Helsinki: WSOY (sivut 10-47 ja yksi vapaasti valittava luku väliltä 1.2.-2.7).
3. Rauste-von Wright, M., von Wright, J. & Soini, T. 2003 (uudistettu painos). Oppiminen ja koulutus. Helsinki: WSOY.
4. Atjonen, P. 2007. Hyvä, paha arviointi. Jyväskylä: Tammi. Saatavilla: <https://wiki.uef.fi/pages/viewpage.action?pageId=33656978>
5. Saloviita, T. 2013. Luokka haltuun! Parhaat keinot toimivaan opetukseen. Jyväskylä: PS-kustannus (sivut 18-78).

Oheiskirjallisuus:

Lehtinen, E., Vauras, M. & Lerkkanen, M.-K. 2016. Kasvatuspsykologia. Jyväskylä: PS-kustannus.

Arviointiasteikko

0–5

KTL_0087 Oppimisen muuntuvat ympäristöt 7 op

Vastuhenkilö(t)

yliopistonlehtori Rauno Huttunen

Tavoitteet

Opiskelija ymmärtää kasvatusta, oppimista ja kasvua eri konteksteissa, ja laajentaa tietämystään kasvatustieteiden tutkimuskentästä ja tutkimuskohteista.

Sisältö

- opettaja kehityksen, oppimisen ja koulunkäynnin tukijana
- oppimisen haasteet ja niiden tunnistaminen
- hyvinvoivan oppimisyhteisön toimintakulttuuri
- kehittyminen ja oppiminen hyvinvoinnin näkökulmasta
- koulutuksen arvot, merkitys ja mekanismit suomalaisen yhteiskunnan historiassa, politiikassa ja kulttuurissa

Suoritustavat

Kirjallinen tentti / Moodletentti / Sähköinen tentti.

Opetuksen toteutustavat

Pienryhmäopetus/Verkko-opetus 6 t

Oppimateriaalit

Kirjallisessa tentissä yhdellä kertaa suoritettava kirjallisuus:

1. seuraavat kirjat, joista opiskelija valitsee 3 teosta:

- Ahonen, S. 2011 (tai vanhempi painos). Yhteinen koulu. Tasa-arvoa vai tasapäisyyttä? Koulutuksellinen tasa-arvo Suomessa Snellmanista tähän päivään. Tampere: Vastapaino.
- Ahtola, A. (toim.) 2016. Psykkinen hyvinvointi ja oppiminen. Juva: PS-kustannus.
- Halinen, I., Hotulainen, R., Kauppinen, E., Nilivaara, P., Raami, A. & Vainikainen, M-P. 2016. Ajattelun taidot ja oppiminen. Juva: PS-kustannus.
- Karila, K., Alasuutari, M., Hännikäinen, M., Nummenmaa, A-R. & Rasku-Puttonen, H. (toim.) 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino.
- Nikkola T., Rautiainen M. & Räihä P. (toim.) 2013. Toinen tapa käydä koulua. Kokemuksen, kielen ja tiedon suhde oppimisessa. Tampere: Vastapaino.
- Savolainen, H., Vilkkö, R. & Vähäkylä, L. (toim.) 2017. Oppimisen tulevaisuus. Tallinna: Gaudeamus.

2. seuraavat artikkelit:

- Fornaciari, A. & Harni, E. 2017. Antonio Gramscin hegemonian käsitteen relevanssi kasvatustieteelliselle tutkimukselle. Kasvatus & Aika 11 (2), 39–51.
- Inkinen, M., Mikkonen, J., Heikkilä, A., Tukiainen, M. & Lindblom-Ylänne, S. 2012. Aikaansaamattomuuden psykologiaa. Psykologia 47 (3), 172–181.
- Mattila-Aalto, M. 2012. Oppimista ja syrjäytymisen ehkäisemistä oma-avun yhteisössä. Tapaus leipäjonoyhteisö. Aikuiskasvatus 32 (1), 6–16.

Arviointiasteikko

0–5